

FLORENCE NIGHTINGALE HASTA BAKIM MELEĞİ

**Kırım Savaşı Zamanında Üsküdar'da Yaptığı Büyük Yardım
Hizmeti Sonucu Ünlene
n Hasta Bakıcılık
Türkçeleştirilmiş Hali**

Yazan

Constance Evelyn Padwick

Osmanlıca'ya Çeviren

Mehmet Asım Us

İstanbul
1924

Türkçe Çeviri

Yrd. Doç. Dr. Serap TORUN

2014

AKADEMİSYEN
KİTABEVİ

AKADEMİSYEN
KITABEVI

© Copyright 2014

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kita-bevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manye-tik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-4649-94-5

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Kitap Adı

Florence Nightingale/
Hasta Bakım Meleği

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Kerem ACAR

Yayıncı Sertifika No:

25465

Çeviri

Yrd. Doç. Dr. Serap TORUN

Baskı ve Cilt

Sonçağ Matbaacılık ANKARA/2014

DOI

10.37609/akya.1718

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÇEVİRMENİN ÖN SÖZÜ

Sanat eserlerinin içerisinde korunduğu kütüphaneler birer hazine odası haline gelirken nadir eserlere dokunabilmenin ayrıcalığını yaşamış biri olarak Osmanlıcadan çevirisini yaptığım bu eserin ne yazık ki asıl kaynağına ulaşamadım. Kitap Constance Evelyn Padwick tarafından Florence Nightingale 'in ölümünden birkaç yıl sonra İngilizce olarak kaleme alınmış ve mahlası “م” olan Mehmet Asım Us tarafından duru bir Osmanlıcaya çevrilmiş.

Çevirisini yaptığım, bilinen ve ulaşılabilen tek nüsha olan bu kitap Sayın Prof. Dr. İlter Uzel'in şahsi kütüphanesinde bulunmaktadır. Hocam doktora tezimi hazırlarken bu kitabı bana getirmiş ve çok işine yarayacak demişti. Büyük bir merakla ve heyecanla çevirmeye başlamış ve kısa sürede bitirmiştim. Tezimde kitapta bulunan çizimleri ve bilgilerin bir kısmını kullandım. Aradan geçen yıllarda hemşirelik tarihi açısından önemli olan bu kitabın basımı hep aklımdaydı, ancak günlük telaşlar içinde bir kenara bırakmıştım.

Türkçeleştirme çalışmam sırasında kitapta yer alan orijinal kelimelerde değişiklik yapmamayı tercih ettim. 1924 yılı itibarıyla “Hemşirelik” terimi yerine kullanılmış olan “Hasta bakıcılık” terimini değiştirmeyerek orijinal çeviriye sadık kaldım. Okuyucuya Nightingale ile yapacağı bu tarihsel yolculukta anı yakalatabilmek adına böyle bir yol seçtiğimi belirtmeliyim.

2014 yılında ülkemizde ilk kez Hemşirelik Tarihi Kongresi düzenleneceğini öğrendiğimde gerçek bir okuyucu kitlesine ulaşabileceğini düşündüm. Hemşirelik tarihinde önemli bir yer tutan Florence Nightingale'in biyografisi olarak kaleme alınmış olan bu eser Nightingale'in yaşadığı döneme çok yakın olması nedeniyle tarihsel açıdan da önem taşımaktadır.

Neredeyse bir asırlık olan kitaba dokunmak, onu koklamak tarif edilemez bir duyuydu. O kitabı genç nesillere aktarabilmek, tozlu raflarda yitip gitmesini engellemek adına yaptığım bu çalışmayı sizlerle paylaşmaktan ve bir ömür adadığım Hemşirelik mesleğinin tarihsel yönüne katkı sağlamış olmaktan büyük bir onur duymaktayım.

Saygılarımla

Yar. Doç. Dr. Serap TORUN

İÇİNDEKİLER

Yazar Hakkında Bilgi	vii
Osmanlıca Çevirmeni Hakkında Bilgi	ix
1. Bölüm	
İlhamı Hisseden Kız	1
2. Bölüm	
Tanrıdan Gelen Daveti Kabul Edişi	9
3. Bölüm	
Fırsat Senesi	19
4. Bölüm	
Üsküdar	25
5. Bölüm	
Son mu, Başlangıç mı?	37
6. Bölüm	
Hasta Kadının Yaptığı İşler	45
Okuyucuya Öneriler	53
1. Florence'in Bir Düşüncesi	53
Kırklar	54
2. Florence'in Bir Düşüncesi	54
3. Florence Nightingale'in Bir Düşüncesi	55
4. Florence Nightingale'in Bir Düşüncesi	56
5. Florence'in Bir Düşüncesi	58
6. Florence'in Düşüncelerinden	59

YAZAR HAKKINDA BİLGİ

Constance Evelyn Padwick 1886'da İngiltere'de dünyaya gelmiştir. Eğitimi ev ortamında özel derslerle tamamlamıştır. Gençliğinde gönüllü olarak öğrenci çalışmalarında rol almıştır. 20li yaşlarında Filistin'e gitmiş ve Müslümanların sağlık sorunları ile ilgilenmiş ve Müslüman dünyasını yakından tanıma olanağı bulmuştur. 1909-1916 yılları arasında Curch Missionare Society (CMS) bünyesinde Kahire'de çocuk dergisi editörü olarak çalışmıştır. 1923 yılında Londra Üniversitesinde Arap Folkloruna ilişkin eğitim almış ve Arapça öğrenmiştir. Bu dönemden sonra CMS nin desteği ile Mısır'a dönmüş, Ortadoğu'da İslami bilgi ve anlayışını geliştirmiştir. Müslüman Edebiyat Merkez Komitesi sekreteri olmuş ve eserleri arasında İslami edebiyat, biyografi, ibadet ve sevgi üzerine tartışma yazıları bulunmaktadır. Sadece doğu dünyası için batı dünyası içinde eserleri bulunmaktadır. Kilisenin uzun yıllar İslam dünyasını reddetmesine karşı Müslümanlara ulaşmanın kilisenin sorumluluğunda olduğu görüşünü benimsemiştir. Mısır, Fas, Sudan'da çalışmalarda bulunmuş, Hıristiyan öğrenciler için kitaplar yazmıştır. Sudan'da çalışırken 1951 yılında geçirdiği ciddi bir hastalık nedeniyle 1952 yılında resmen emekli olduğunda İstanbul'a taşınmış ve 1957'de İngiltere'ye dönmüştür. Ortadoğu'da yaklaşık 40 yıl geçiren ve 1968'de ebediyete intikal eden Padwick geride İslam dünyasını ve Müslüman ibadetlerini anlatan aşağıda geçen eserler bırakmıştır. Çevirisini yaptığım eserin orijinaline ne yazık ki literatürde de ulaşamamıştır.

- Constance E Padwick. White heroines in Africa; A book for leaders amongst working girls (Gerritsen women's history) .1914.
- Constance E Padwick. Heroines of healing: A book for leaders amongst working girls. 1915.
- Constance E. Padwick. Henry Martyn confessor of the faith .1922.
- Constance E. Padwick. Henry Martyn: Confessor of the Faith .1923.
- Constance E Padwick. Mackay of the Great Lake, (Pathfinder series) 1928.
- Constance E Padwick. Temple Gairdner of Cairo. 1930.
- Liliat Trotter and Constance E. Padwick. Master of the Impossible: sayings, for the most part in parable, from the letters and journals of Liliat Trotter. 1938.
- Constance E. Padwick. Henry Martyn Confessor of the Faith.1950.
- Constance E. Padwick. Henry Martyn. 1953.

OSMANLICA ÇEVİRMENİ HAKKINDA BİLGİ

Yazar, siyaset adamı olan Mehmet Asım Us 1884-1967 yılları arasında yaşamıştır. Beşiktaş Askerî Rüştiyesi, Vefa İdadisi ve 1907 Mülkiye Mektebi (Siyasal Bilgiler Fakültesi) mezunudur. 1909 Elmalı kaymakamlığından istifa ederek Hüseyin Cahit Yalçın'ın Tanin gazetesinde çalışmaya başlamıştır. Bir süre İstanbul Öğretmen Okulu ve Galatasaray Lisesinde öğretmenlik ve Maliye Bakanlığında memurluk yaptıktan sonra, resmî görevinden ayrılarak Ahmet Emin Yalmanla birlikte 1918'de Vakit gaz tesini çıkarmıştır. Cumhuriyet'in ilanından sonra 1927 yılında Artvin ve 1950 yılında Çoruh'tan milletvekili seçilmiştir.

Çıkardığı ve çalıştığı gazetelerde fıkra yazarlığı yapmıştır. Çevirisini yaptığım eseri Osmanlıcaya çevirdiğine dair yerli yazında bilgiye ulaşılamaması, Mehmet Asım Us'un bir çalışmasını ortaya çıkarması açısından önem taşımaktadır.

Eserleri:

- Karikatür (gazete yazılan, 1911),
- Ameli Kitabet Usul-i Tahrir (1914),
- Anadolu Yavrusunun Kitabı (Ahmet Cevat ile, 1917),
- Mûntehap Çocuk Şiirleri (antoloji, Celal Sahir ile, 3 cilt, 1918-19),
- İzmir'den Bursa'ya (Halide Edip, Yakup Kadri, Falih Rıfkı ile, 1922), ,
- Yugoslavya Seyahat Notları (1936),
- Londra Seyahati İntibaları (1939),
- İstanbul'dan Çoruh'a (1948),
- Gördüklerim Duyduklarım Duygularım: Meşrutiyet ve Cumhuriyet Devirlerine Ait Hatıralar ve Tetkikler (1964),
- Son 150 Yılın Tarihi: Tanzimat Paşaları (1965),
- Asım Us'un Hatıra Notları 1930'dan 1950 Yılına Kadar Atatürk ve İsmet İnönü Devirlerine Ait Seçme (Fıkralar, 1966).

ÇEVİRİ:

- Kader (Voltaire'den Zadig, 1936).